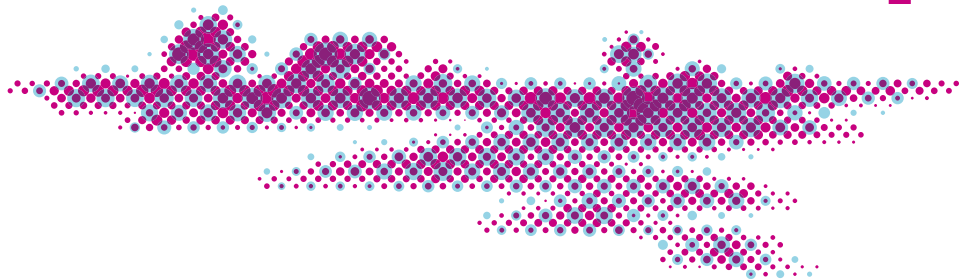

De VAM-berg en het Oude Diep

FOTO: HET DRENTSE LANDSCHAP

Het Drentse Landschap

WANDELROUTE 5 KM

Boven op de VAM-berg bij informatiecentrum De Blinkerd sta je op 48 meter boven NAP. In de verte zie je zelfs de windmolens in Duitsland. De Blinkerd markeert een grens. Aan de ene kant kijk je op een van de grootste industriële complexen van Drenthe, aan de andere kant ligt het beekdal van het Oude Diep aan je voeten. Beneden bij het Oude Diep kost het moeite om je te realiseren dat de meeste natuur daar nog geen dertig jaar oud is.

Informatie over de wandelroute

Startpunt

Startpunt parkeerplaats bij de kiosk Het Blinkerdje, aan het VAM-kanaal, bereikbaar vanaf de weg Wijster-Drijber (volg de borden).

[Routebeschrijving](#).

Lengte route 5 km

Je kunt deze route combineren met de route Stuifzand: Het Oude Diep (8 km).

GPS-startpunt

52°47'43.9"N 6°31'41.1"E

Begaanbaarheid paden

De paden zijn goed begaanbaar in alle jaargetijden. De route gaat 2 x over stapstenen en is daardoor niet geschikt voor kinderwagens en rolstoelen.

Honden

Honden toegestaan mits aangelijnd.

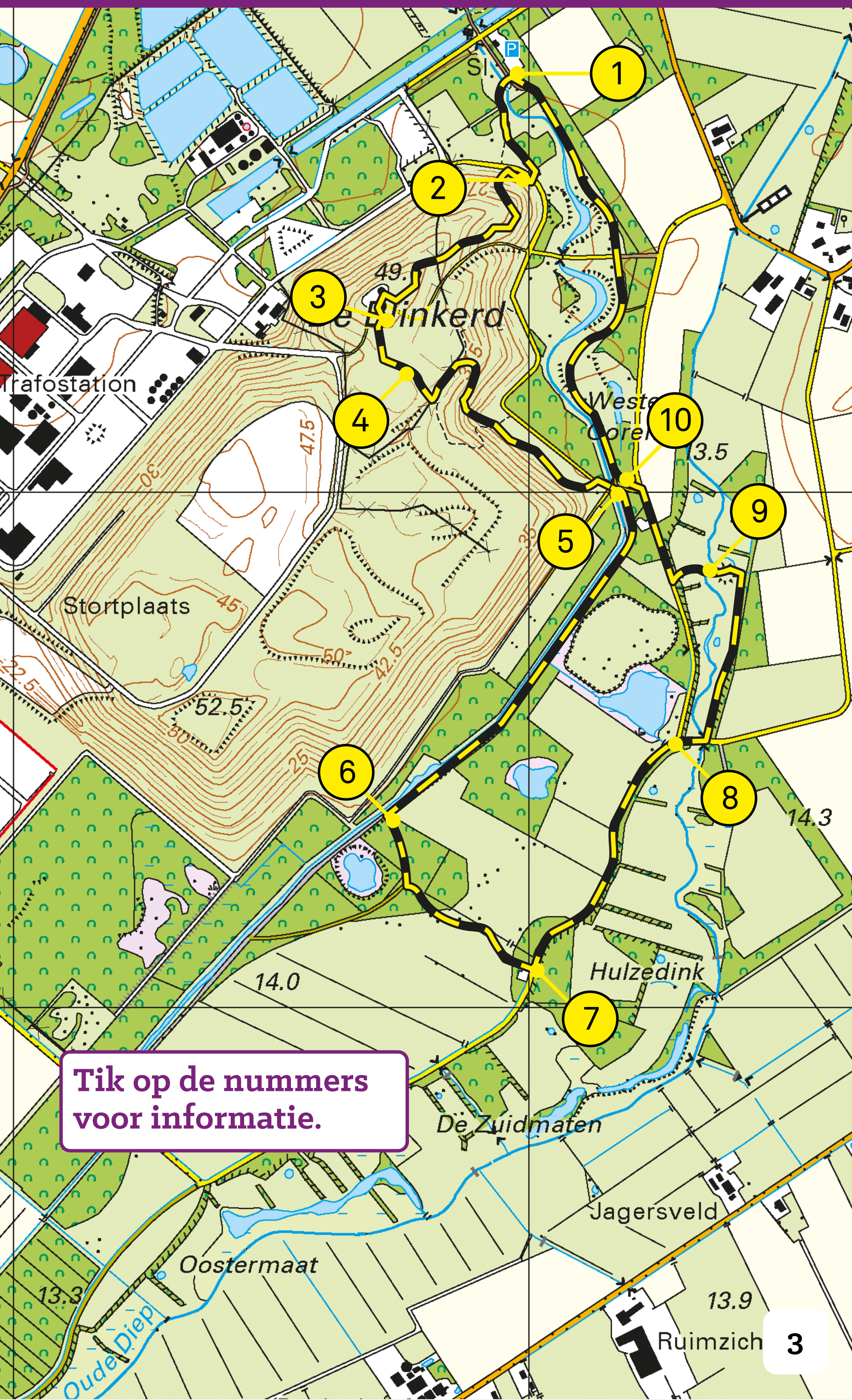
Afkortingen

LA linksaf, RA rechtsaf, RD rechtdoor,
KP Knooppunt

.....

- Deze pdf werkt het beste in Acrobat Reader of iBooks.
- Printen: maak gebruik van de mogelijkheden van uw eigen printer. [Zie tips](#).

🚶 De VAM-berg en het Oude Diep

Tik op de nummers
voor informatie.

1 Start

kaart

- Vanaf achterzijde parkeerplaats via stapstenen het water oversteken.
- De route over de VAM-berg is een schelpenpad.

Als je niet beter zou weten, zou je bijna denken dat De Blinkerd een vliegende schotel is die uit verre zonnestelsels precies hier boven op de VAM-berg is geland. De Blinkerd is het informatiecentrum van afvalverwerker Attero en Het Drentse Landschap. Niet alleen qua vorm is het een bijzonder bouwwerk. De ondergrond op de berg is zo instabiel dat een echte fundering niet mogelijk bleek. Stel je je De Blinkerd dan ook voor als een stalen schip dat op de berg ‘drijft’.

Aan de westkant van de VAM-berg ligt het

grootste industriële complex van Drenthe. Er staan een composteerfabriek en een vergistingsinstallatie waar groen gas geproduceerd wordt. Het grootste gebouw is de in 1996 in gebruik genomen Geïntegreerde Afvalverwerkingsinrichting. Hier worden metalen, zand, stenen en een deel van het papier en plastic eerst uit het afval gescheiden. De rest gaat naar drie verbrandingslijnen, waar ruim 400 duizend ton reststoffen per jaar worden verbrand. Bij het verbranden wordt stroom opgewekt die het elektriciteitsnet in gaat. Voor de vrijkomende rookgassen gelden strenge milieueisen.

- 2

Storten en verbranden

kaart
- **Steek de wielerbaan bij de klaphekken over.**

In 1929 richtte het Rijk de N.V. Vuilafvoer Maatschappij 'VAM' op. Aanleiding was het feit dat de gemeente 's Gravenhage met haar huisvuil in de problemen dreigde te komen, omdat de stortplaats vol raakte. De VAM kocht 600 hectare heideveld bij Wijster waar een industrieel complex gebouwd werd om het huisvuil te composteren. Het mes sneed aan twee kanten, want de Nederlandsche Heidemaatschappij wilde grote hoeveelheden compost in Drenthe gebruiken bij het

ontginnen van honderden hectares heideveld per jaar. Na de oorlog kwam er met het stijgen van de welvaart steeds meer afval; vooral afval dat niet te composteren viel. Bovendien was er in Wijster en omgeving enorm veel stankoverlast. Bij de VAM ging in de jaren tachtig het roer om. Er kwamen gesloten composteerhallen om de stankoverlast terug

te dringen en een grote installatie ging het niet-composteerbare afval zoveel mogelijk verbranden.

De VAM besloot met het restafval de hoogte in te gaan. Bulldozers schoven het omhoog tot tientallen meters hoge bergen die in folie werden ingepakt en waar een laag zand overheen kwam. Hiermee was de VAM-berg een feit geworden. Met buizen diep in de afvalbergen begon de VAM stortgas te winnen.

3 **Prachtig uitzicht**

kaart

- **Direct na het volgende klaphek bent u bij De Blinkerd.**
- **Vervolg de route over het schelpenpad naar beneden, via klaphek waarbij een paal met paarse kop staat.**

Eind jaren tachtig ontstond een bijzondere samenwerking tussen de VAM en Het Drentse Landschap. De provincie eiste dat de VAM-berg in het landschap zou worden ingepast. Bovendien was er ruimte nodig om het van de berg afstromende water op een verantwoorde manier op te vangen. Het Drentse Landschap had ook haar oog op het gebied laten vallen om het sterk aangetaste beekdal van het Oude Diep aan te pakken waar restanten kostbare natuur verloren dreigden te gaan. Bloemrijke hooilanden waren aardappelakkers geworden. Beide partijen vonden elkaar. Binnen enkele jaren lukte het de VAM en Het Drentse Landschap om tientallen hectares landbouwgrond rond VAM-berg en Oude Diep met boeren uit te ruilen en deze voor de natuur in te richten. Later namen ook provincie, waterschap en betrokken gemeenten deel aan het project dat het Oude Diep weer een deel van zijn oude glorie teruggaf. Dertig jaar later zijn delen van het dal van het Oude Diep weer een paradijsje geworden.

4 Opvangen en afvoeren

kaart

- Steek bij de klaphekken weer de wielerbaan over.

De waterlossing waar je enkele honderden meters langs loopt, lijkt een natuurlijk stroompje. Feitelijk is het een kanaaltje om water te kunnen opvangen dat van de afgedekte afvalberg afstroomt. Ten noorden van de VAM-berg wordt dit water via een waterzuiveringsinstallatie afgevoerd naar het VAM kanaal. Allerlei soorten vissen voelen zich in het water aan de voet van de VAM-berg prima thuis. Bij zomerdag hoor je overal het gekwaak van de groene kikker.

Het agrarische gebied tussen de VAM-berg en het Oude Diep heeft zich de afgelopen dertig jaar ontwikkeld tot een groen, glooiend parklandschap. Het sluit naadloos aan op het oude beekdal van het Oude Diep.

5 Parklandschap

kaart

- Bij het klaphek beneden RA.
- Watertje oversteken en volg pad RA langs de oever.

Vanaf het moment dat je van de berg af gekomen bent, loop je tussen de afvalberg en het Oude Diep. Runderen zorgen dat het gebied open blijft. Loop rustig een eindje het terrein in naar de grote poel waar altijd wel iets te zien of te horen is zoals het gekwaak van de groene kikker.

6 Het oude bosje

kaart

- Na weiland LA het bos in (bij KP65 richting KP66). Op de y-splitsing LA.

Als je straks bij de parkeerplaats linksaf slaat, ligt het beekbalbos Hulzedink recht voor je. Toen de jonge bioloog Ab Masselink in 1965 dit bosje inventariseerde, viel hij van de ene

verbazing in de andere. Tussen hoog opgaande eiken, enorme hulstbomen en opvallend veel hazelaars vond Masselink tal van planten, mossen en paddenstoelen die hij nog niet eerder in Drenthe had aangetroffen. Hij realiseerde zich dat hier een paar honderd jaar bos moest hebben gestaan en dan dit een van de laatste bosrestanten in het dal van het Oude Diep was. Dankzij de aankoop van de twee laatste perceeltjes in 2020 heeft Het Drentse Landschap nu de hele Hulzedink plus omliggende beekdalgronden in eigendom.

7 Bloemrijk grasland

[kaart](#)

- Op asfaltweg LA (bij KP66 richting KP64).

De grasvlakte links wordt extensief beheerd. Er wordt twee keer per jaar gemaaid. Deze vorm van beheer zorgt ervoor dat niet één, maar tal voor soorten de kans krijgen om zich te ontwikkelen.

8 Eeuwenoude bedding is terug

[kaart](#)

- Op driesprong RA.
- Direct na het Oude Diep LA langs de beek (bij KP64 richting KP55).

Tot in de jaren negentig was er van het Oude Diep niet veel meer over dan een ‘gewone’

afwateringssloot door weilanden en aardappelakkers. Voor het Oude Diep-project legden graafmachines de oorspronkelijke bedding van het Oude Diep bloot en mocht de beek zijn gang weer gaan. Links en rechts van de beek geven de bomen op de wallen de grens van het beekdal aan. Het dal is ter plekke nog geen honderd meter breed.

De natuur heeft zich hier de afgelopen jaren razendsnel hersteld. De drassige graslandjes langs het Oude Diep staan in het voorjaar weer volop in bloei met het rozerood van de echte koekoeksbloem en het geel van dotterbloem en egelboterbloem. De orchideeën die verdwenen leken, zijn weer helemaal terug van weggeweest!

9 Een voorde door het Oude Diep

- Via stapstenen naar de overkant van de beek. Op de straat RA. (Wie minder tredzeker is, loopt terug naar 8 en gaat daar RA om langs de weg naar punt 10 te lopen).

Na de brug loop je een stukje door het beekdal en steek je het Oude Diep over via een voorde van zwerfkeien. De stenen zijn gevonden tijdens de werkzaamheden in het beekdal. We noemen het hier een voorde, maar eigenlijk was dat een doorwaadbare plaats in de beek. Vaak was het een wat zanderige plek waar je met paard en wagen gemakkelijk langs kon. Een naam als Zandvoort herinnert daar nog aan. Coevorden is in Drenthe het bekendste voorbeeld van een plaatsnaam met voorde erin, maar ook heb je hier Eexterzandvoort en Papenvoort. Meestal stond er niet veel water in de beek en kon je gemakkelijk aan de overkant komen. 's Winters en als het veel geregend had, moest je echter hele einden om.

10 Bijzonder

kaart

- Eerste verharde weg LA.
- Direct daarna RA over schelpenpad, later betonpad.
- Pad blijven volgen tot parkeerplaats waar startpunt is.

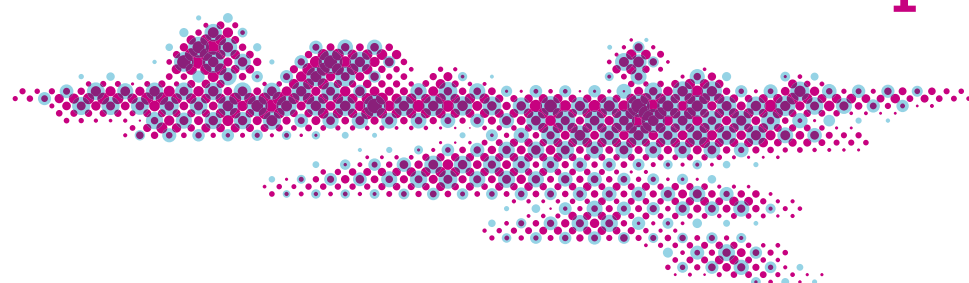
Kijk op weg terug naar de parkeerplaats nog eens goed om je heen. En realiseer je dat je in een heel bijzonder gebied bent: je ziet een natuurlijke waterpartij die een sloot blijkt, een berg die eigenlijk helemaal geen berg is en natuur op plaatsen waar een paar jaar geleden nog aardappels werden verbouwd!

Over deze route is een artikel verschenen in Kwartaalblad 109 (maart 2021) van Het Drentse Landschap.

Het Drentse Landschap

Vakantie bij Het Drentse Landschap?

Stichting Het Drentse Landschap heeft een aantal prachtig gelegen vakantiewoningen in of vlakbij natuurgebieden. Het zijn zéér bijzondere woningen die herinneren aan het Drenthe van weleer. Buitenlevenvakanties.nl

Stichting Het Drentse Landschap

Bel tijdens kantooruren (0592) 313 552

www.drentslandschap.nl

Volg ons op:

Teksten: Bertus Boivin, Melle Buruma

Coördinatie: Hanna Schipper

Topografie: BRT Achtergrondkaart © Kadaster/
OpenStreetMap (CC BY 4.0).

Vormgeving: Smartmobiletour.nl